

AOSR TEAMS EDIȚIA 2022- 2023

Domeniul 29. Spre o nouă paradigmă
globală și regională de securitate

COMPETITOR ECONOMIC SAU RIVAL SISTEMIC? MAREA STRATEGIE A STATELOR UNITE ȘI A UNIUNII EUROPENE FAȚĂ DE CHINA

Tema de etapă: (I)raționalitate strategică de tip comparat. Cum gândesc SUA, China și UE?

Lucian Dumitrescu

Dorin Gal

CUNOAȘTEREA RAȚIONALITĂȚII ȘI A IRAȚIONALITĂȚII STRATEGICE DIN ALTE STATE

O bună strategie depinde de înțelegerea naturii războiului, a aspectelor esențiale ale sistemului internațional, precum și a capabilităților și intențiilor adversarului (Baylis et al. 2022, 146).

Subculturile strategice: comunități epistemice care au socializat elita guvernantă în raport cu soluții specifice de politică publică (Libel 2016)

Raționalitatea strategică: teoriile cu care elita guvernantă descriează un mediu internațional marcat de incertitudine pentru atingerea scopurilor strategice (Mearsheimer și Rosato 2023)

CONDIȚIILE (I)RAȚIONALITĂȚII STRATEGICE

1. Utilizarea de teorii credibile. Identificarea de mecanisme cauzale care conexează o variabilă independentă cu una dependentă.

Teorii necredibile: fie teorii care nu relevă relația dintre variabilă dependentă și cea independentă, fie teorii nesusținute empiric, respectiv euristici sau biasuri cognitive (Mustață și Bogzeanu 2017)

2. Dezbateră dintre realizatorii politicilor publice are ca fundament teorii credibile, iar rezultatul dezbaterii este decizia bazată pe o teorie credibilă (Mearsheimer și Rosato 2023, 65)

TEORII NECREDIBILE ÎN RELAȚIILE INTERNAȚIONALE

Ciocnirea civilizațiilor (în realitate, se ciocnesc loialități de clasă socială, regionale și etno-naționale, în condițiile în care naționalismul este mai puternic decât civilizaționismul)

Teoriile rasiale: din care, chipurile, rezultă superioritatea politică (componenta rasială a geopoliticii germane)

Promovarea democrației în state lipsite de capacitatea administrativă necesară pentru instituționalizarea stabilității, a prosperității și a integrării numeroaselor minorități etnice.

Teoria dominoului: prăbușirea unui stat atrage după sine prăbușirea tuturor celorlalte state dintr-o regiune.

STRATEGIA EFICIENTĂ: CONLUCRAREA DINTRE TEORIA ȘI PRACTICA STRATEGICĂ

Raționalitatea strategică se referă doar la procesul de gândire, dar nu și la rezultatul implementării unei strategii.

Dacă teoria și întrebările inițiale sunt eronate, concluziile vor fi la fel (Strachan 2019)

Prin cunoașterea teoriilor strategice ale altor state, științele sociale pot oferi decidentului detalii despre potențialele intenții ale altor state (Desch 2019)

Teoria strategică (teorii despre război și comportamentul statelor) trebuie dublată de practica strategică (conștiința impredictibilității și schimbării specifice contextului) (Strachan 2019)

Teoriile hegemoniei liberale. Elemente de raționalitate și iraționalitate strategică

Teoria păcii democratice: democrațiile nu intră în conflict unele cu altele. Omisiunea: raporturile cu regimurile totalitare/autoritare (Walt 2019).

Teoria interdependenței economice: statele interesate de prosperitate. Omisiunea: interdependența asimetrică, dependența economică, suspiciunea subsecventă (Walt 2019)

Teoria instituțiilor internaționale: norme de interacțiune convenite la nivel internațional. Omisiunea: statele puternice pot juca în afara regulilor jocului (Walt 2019)

The Blob: comunitatea de politică externă din Statele Unite și biasul activist al acesteia (Walt 2019)

Engagement si containment față de China. Raționalitate și iraționalitate strategică

Engagement: Relațiile diplomatice și includerea Chinei în ordinea internațională bazată pe reguli va liberaliza ordinea politică din țară.

Omisiunea: narcisismul strategic (McMaster 2020), respectiv inexistența unei legături cauzale între creșterea prosperității și democratizare. Pentru ultima, este nevoie de presiuni (geo)politice interne și internaționale (Johnston 2019)

Containment: Indo-Pacific Economic Framework, the QUAD, AUKUS, Strategia Indo-Pacifică

Omisiunea: majoritatea statelor din regiune nu balansează militar China. Strategia utilizată este hedging, în sensul în care statele nu vor să fie forțate să aleagă între China și Statele Unite (Kang 2022)

Arhitectura de securitate de tip rețea a SUA. Raționalitate și iraționalitate strategică

Alternativă la balansarea externă

Alianțe bilaterale, parteneriate de apărare, aranjamente minilaterale, exerciții militare multinaționale prin care Statele Unite modelează ascensiunea regională a Chinei (Meijer 2020)

Omisiunea: China să nu dorească să participe la astfel de inițiative

Suveranitate și raporturi comerciale. Raționalitate și iraționalitate strategică în China

China acceptă doar două componente ale ordinii internaționale bazate pe reguli: componenta tradițională (suveranitate și integritate teritorială) și parțial componenta comerțului global.

Omisiunea: China respinge componenta dezvoltării politice sau a democratizării, care conține reguli și norme despre tratamentul aplicat de state propriilor cetățeni

O strategie Indo-Pacifică a UE. Raționalitate și iraționalitate strategică în Uniunea Europeană

90% din comerțul Uniunii Europene traversează Oceanul Indian

Germania, Franța și Olanda presiuni la Bruxelles pentru o strategie Indo-Pacifică a UE

Bruxelles-ul nu dorește să aleagă între Statele Unite și China, contribuie la arhitectura instituțională din Asia, investește în infrastructura din regiune (Biscop 2021; Mohan 2020)

Omisunea: comportamentul Statelor Unite

CONCLUZII

Înțelegerea – care este diferită de cunoașterea - strategiei unui stat depinde de decriptarea teoriilor strategice cu care lucrează statul respectiv, precum și a raportului dintre teoria și practica strategică.

Raționalitatea strategică, înțeleasă drept teorii credibile și biasuri cognitive utilizate de decidenții de politică publică pentru traducerea unui mediu de securitate marcat de incertitudine, este cogruentă din punct de vedere conceptual cu subcultura strategică dominantă dintr-un stat

Bilanț de publicare

Dumitrescu et al. 2023. Assessing the truthfulness of security and defense news in Central and Eastern Europe: the role of cognitive style and the promise of epistemic sophistication. *Applied Cognitive Psychology*, Impact Factor 2022: 2. 40, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/acp.4130>

Dumitrescu, Lucian. 2023. Examining Comparatively the Grand Behavior of Romania and Turkey in the Black Sea Area: The Influence of Strategic Subcultures. *Croatian International Relations Review*, Winter-Spring volume.

REFERINȚE

- Baylis, John, Wirtz, James J., Johnson, Jeannie L. 2022. *Strategy in the Contemporary World*. 7th Edition. Oxford: Oxford University Press.
- Desch, Michael C. 2019. *The Cult of the Irrelevant. The Waning Influence of Social Science on National Security*. Princeton: Princeton University Press.
- Johnston, Alastair I. 2019. The Failures of the 'Failure of Engagement' with China *The Washington Quarterly* 42 (2): 99-114.
- Kang, David. C. 2022. Still Getting Asia Wrong: No 'Contain China' Coalition Exists *The Washington Quarterly* 45 (4): 79-98.
- Mearsheimer, John J., Rosato, Sebastian. 2023. *How States Think. The Rationality of Foreign Policy*. New Haven: Yale University Press.
- Meijer, Hugo. 2020. Shaping China's rise: the reordering of US alliances and defence partnerships in East Asia *International Politics* 57(5): 166-184.
- McMaster, Herbert R. 2020. How China sees the world. And how we should see China *The Atlantic* May Issue.
- Mohan, Garima. 2020. A European Strategy for the Indo-Pacific *The Washington Quarterly* 43 (4): 171-185.
- Mustață, Adi-Marinel, Cristina Bogzeanu. 2017. *Programul euristicilor și biasurilor. Aplicații și implicații în domeniul militar*. București: Ed. Universității Naționale de Apărare „Carol I”.
- Strachan, Hew. 2019. Strategy in theory; strategy in practice *Journal of Strategic Studies* 42 (2): 171-190.
- Walt, Stephen M. 2019. *The Hell of Good Intentions. America's Foreign Policy Elite and the Decline of the U.S. Primacy*. New York: Picador.